

Nagehan GÜRBÜZ ERSOY

ÇOĞUNLUĞUN
TİRANLIĞI

onikilevha
TİRANLIĞI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞININ OLAĞAN ŞÜPHELİSİ OLARAK ROUSSEAU

I. TOPLUM SÖZLEŞMESİ	8
II. GENEL İRADE	11
III. AZINLIĞIN TİRANLIĞI, ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞINA KARŞI.....	16
IV. ROUSSEAU’NUN EGEMENLİK ANLAYIŞI.....	21
A. Egemenliğin Bölünmezliği	22
1. Kuvvetler Birliği	22
2. Tek İrade.....	24
B. Mutlak, Sınırsız Halk Egemenliği	26
C. Genel İradeden Milli İradeye	28
V. BENJAMIN CONSTANT’IN ROUSSEAU ELEŞTİRİSİ.....	30

İKİNCİ BÖLÜM
ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞINI
KAVRAMSALLAŞTIRAN
DÜŞÜNÜR OLARAK
TOCQUEVILLE

I. ÇOĞUNLUĞUN KULLANDIĞI GÜÇ	42
II. AMERİKA'DA ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞINI ÖNLEYEN VE YUMUŞATAN KOŞULLAR.....	47
A. İdari Merkeziyetin Bulunmaması	48
B. Adli Tin.....	50
C. Jüri.....	50
D. Amerika'nın Coğrafi ve Rastlantısal Koşulları	51
E. Yasalar	53
F. Alışkanlıklar ve Teamüller.....	54
III. KOŞULLARIN EŞİTLİĞİ.....	56
IV. BİREYCİLİK	58
V. BİREYCİLİĞE VE ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞINA KARŞI ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ	62
VI. DEMOKRATİK DESPOTİZM	63
A. Kamuoyunun Hakimiyeti.....	64
B. Merkezi Bürokratik Devlet.....	67
VII. TOCQUEVILLE'DE ÇOĞUNLUK DÜŞÜNCESİ.....	71

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
FAYDACI TEORİ VE
ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞI

I.	TOCQUEVILLE'İN İZİNDE BİR FAYDACI DÜŞÜNÜR: J.S. MILL.....	77
A.	Mill'in "Amerika'da Demokrasi" Hakkındaki Görüşleri.....	80
B.	Kamuoyunun Tiranlığı.....	86
C.	Kamuoyunun Tiranlığını Önleme Yolları	88
1.	Düşünce ve Tartışma Özgürlüğü	89
2.	Bireysellik.....	91
D.	Kamuoyunun Ahlaki Otoritesinin Meşru Kullanımı	94
E.	Temsili Yönetim	96
1.	Temsili Yönetimin Tehlikeleri	98
2.	Azınlıkların Temsili.....	102
3.	Çoğunluğun Gücünü Kötüye Kullanmasını Önleyebilecek Araçlar	106
a.	Oy Hakkının Sınırlanması.....	106
b.	Çoğul Oy.....	108
c.	Çift Meclis.....	111
II.	BENTHAM'IN FAYDA İLKESİ VE ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞI	112
A.	En Büyük Sayıda İnsanın En Büyük Mutluluğu	113
B.	Bentham'ın Faydacı Demokrasisi	117
C.	Kamuoyu Divanı	120

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞININ
PANZEHRİ OLARAK
ANAYASACILIK

- I. JAMES MADISON VE ÇOĞUNLUĞUN
TİRANLIĞININ HUKUKİ BOYUTU 127
- A. Demokrasilerde Hizipler 129
- B. Çoğunluk Hizbi..... 132
- C. Çoğunluk Hizbini Önleme Yolları..... 134
- D. Çoğunluğun Tiranlığını Önleyebilecek
Anayasal Mekanizmalar 141
- II. HANNAH ARENDT, ANAYASACILIK VE ÖTESİ 150
- A. Arendt'in Genel İrade Eleştirisi 151
- B. İktidar ve Otorite Arasındaki Ayrım 155
- C. Kamuoyu ve Karşıt Kavramı Olarak Çoğulluk..... 159
- D. Demokratik Despotizmden Totalitarizme..... 164

BEŞİNCİ BÖLÜM
ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞI
KAVRAMINA YÖNELİK
ELEŞTİRİLER VE BU
ELEŞTİRİLERE CEVAPLAR

- I. ÇOĞUNLUK YÖNETİMİNİN
MEŞRUIYETİ VE GEREKLİLİĞİ 171
- II. ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞI
KAVRAMININ ÖZENSİZ KULLANIMI..... 174
- III. ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞININ YERSİZ
BİR KORKU OLMASI 178
- IV. SEÇKİNCİLİK ELEŞTİRİSİ: “AÇLIK
ÇOĞUNLUKTADIR” 180

V. ÇOĞUNLUĞUN TİRANLIĞININ İMKANSIZLIĞI ÜSTÜNE	183
A. Çoğunluk Yönetiminin Anayasal Kurumlar ile Engellenmesi	183
B. Çoğunlukların Değişebilir Olması.....	185
VI. KALICI AZINLIKLAR.....	188
VII.MÜZMİN KAYBEDENLER İÇİN ÇÖZÜM ÖNERİSİ: DWORKIN'İN ORTAKLIK DEMOKRASİSİ	195
SONUÇ	201
KAYNAKÇA	209